

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 2Nt/20/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2124010663
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Mário Pohorelský
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2024:2124010663.1

Uznesenie

Okresný súd Trnava samosudcom Mgr. Máriom Pohorelským v konaní o návrhu odsúdeného: W. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. I. B. XX, t. č. vo výkone trestu odňatia slobody, na zmenu spôsobu výkonu trestu odňatia slobody, postupom podľa § 411 ods. 1 Trestného poriadku, na verejnom zasadnutí v Trnave 17. apríla 2024

rozhodol:

Podľa § 9 ods. 2, ods. 4 písm. a) zákona o výkone trestu odňatia slobody zamietá návrh odsúdeného W. X., nar. XX.XX.XXXX v G., bytom M. I. B. XX, t. č. v Ústave na výkon trestu odňatia slobody a Ústave na výkon väzby Leopoldov, zo 07:03.2024 na zmenu spôsobu výkonu postupne uložených trestov odňatia slobody so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia trestným rozkazom Okresného súdu Trnava č. k. OT/148/2023-60 z 1. augusta 2023 podľa § 348 ods. 1 Trestného zákona vo výmere 8 (osem) mesiacov a trestným rozkazom Okresného súdu Trnava č. k. OT/163/2023-53 z 21. augusta 2023 podľa § 348 ods. 1 Trestného zákona vo výmere 12 (dvanásť) mesiacov.

odôvodnenie:

Súdu bol 07.03.2024 doručený návrh odsúdeného na zmenu spôsobu výkonu trestu odňatia slobody preradením do ústavu s miernejším stupňom stráženia.

Na verejnom zasadnutí 17. apríla 2024 súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s podstatnou časťou listinných dôkazov - hodnotením odsúdeného vypracovaným riaditeľom ústavu (č. l. 11), skráteným výpisom klienta (č. l. 12), nariadením výkonu trestu (č. l. 13 a 14), odpoveďou na lustráciu v systéme Generálneho riaditeľstva Zboru väzenskej a justičnej stráže (č. l. 5), odpisom registra trestov (č. l. 7), z pripojeného spisu Okresného súdu Trnava sp. zn. OT/148/2023 - trestného rozkazu z 1. augusta 2023 na č. l. 60, nariadenia výkonu trestu z 01.08.2023 na č. l. 61, uznesenia z 03.08.2023 na č. l. 67 a z pripojeného spisu Okresného súdu Trnava sp. zn. OT/163/2023 - trestného rozkazu z 21. augusta 2023 na č. l. 53, príkazu na dodanie do výkonu trestu z 21.08.2023 na č. l. 56, nariadenia výkonu trestu z 21.08.2023 na č. l. 57 a uznesenia z 28.08.2023 na č. l. 59.

Odsúdený po osobitnom poučení podľa § 121 ods. 2 Trestného poriadku odoprel vypovedať. Na podanom návrhu zotrval.

Z hodnotenia riaditeľa ústavu vyplynulo, že odsúdený bol do tunajšieho ústavu premiestnený z Ústavu na výkon trestu odňatia slobody a Ústavu na výkon väzby Ilava 03.04.2024. Správanie a vystupovanie počas výkonu trestu nebolo vždy na požadovanej úrovni. Vyskytli sa nedostatky v dodržiavaní ústavného poriadku - spal mimo vyhradeného času na neupravenom lôžku a nemal upravený zovňajšok podľa určených vzorov. Okrem uvedeného je správanie a vystupovanie na požadovanej úrovni, ústavný poriadok dodržiava, časový rozvrh dňa rešpektuje, príkazy a pokyny personálu plní, v kolektíve odsúdených neboli zaznamenané nedostatky v interpersonálnych vzťahoch. Disciplinárne odmenený ani potrestaný nebol. Počas výkonu trestu bol zaradený na viacerých pracoviskách, naposledy krátku dobu na pracovisku zameranom na kovovýrobu, vyradený pre nedostatočné osobnostné predpoklady.

V súčasnosti nie je zaradený do práce z dôvodu nedostatku vhodných pracovných príležitostí ako aj nezaujmu o zaradenie do práce. Do aktivít zameraných na všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného sa nepravidelne zapája. Je cielene vedený k tráveniu voľného času zmyslupnejšie. Sociálny kontakt udržiava s rodičmi, sestrami a bratom formou telefonovania a návštev, mal povolenú mimoriadnu návštevu s bývalou priateľkou. Rodina o neho javí záujem, kontakt s nimi mu pomáha. Stanovené ciele programu zaobchádzania plní čiastočne, keďže neprejavuje záujem o prácu a k trestnej činnosti zaujíma iba čiastočne kritický postoj. Priznáva, že sa dopustil skutkov, za ktoré bol odsúdený a čiastočne identifikuje okolnosti, ktoré ho viedli k ich páchaniu, svoju trestnú činnosť však bagatelizuje. V rámci programu zaobchádzania je vedený k dodržiavaniu ústavného poriadku, kritickému postoj k páchanej trestnej činnosti a zmyslupnému tráveniu voľného času. Vzhľadom na uvedené skutočnosti riaditeľ neodporúča zmenu spôsobu výkonu trestu do ústavu s minimálnym stupňom stráženia.

Na dotaz samosudcu zástupca ústavu uviedol, že od vypracovania hodnotenia prišlo k jednej zmene - odsúdený bol opätovne zaradený do práce na pracovisko zamerané na kovovýrobu od 15.04.2024. Vzhľadom na krátkosť nie je možné bližšie hodnotiť toto pracovné zaradenie. Záver hodnotenia zostáva nezmenený.

Zo skráteného výpisu klienta vyplynulo, že odsúdený bol doposiaľ šesťkrát súdne trestaný a vykonal tri nepodmienečné tresty odňatia slobody. Od 21.08.2023 vykonáva trest odňatia slobody vo výmere dvanásť mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia uložený trestným rozkazom Okresného súdu Trnava sp. zn. OT/163/2023 z 21.08.2023. Do výkonu trestu bola započítaná doba zadržania od 19. do 21.08.2023. Predpokladaný koniec je 19.08.2024, keď by odsúdený mal nastúpiť do výkonu trestu odňatia slobody vo výmere osem mesiacov so zaradením do ústavu so stredným stupňom stráženia uložený trestným rozkazom Okresného súdu Trnava sp. zn. OT/148/2023. Do výkonu trestu bola započítaná doba zadržania od 30.07. do 01.08.2023. Predpokladaný koniec trestu je 17.04.2025. O zmene spôsobu výkonu trestu odňatia slobody mohol súd rozhodovať najskôr 08.03.2024.

Z listín pripojených k hodnoteniu odsúdeného vyplynulo, že odsúdený bol do výkonu trestu odňatia slobody dodaný príslušníkmi Policajného zboru 21.08.2023. Nariadenie výkonu trestu odňatia slobody vo výmere osem mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia Okresným súdom Trnava v konaní OT/148/2023 z 01.08.2023 bol ústavu na výkon trestu odňatia slobody doručený 04.08.2023.

Z odpovede na lustráciu v systéme Generálneho riaditeľstva Zboru väzenskej a justičnej stráže vyplynulo, že odsúdený je na výkon postupne uložených trestov odňatia slobody Okresným súdom Trnava v konaniach OT/163/2023 a OT/148/2023 zaradený do ústavu Leopoldov.

Z odpisu registra trestov vyplynulo, že odsúdený bol doposiaľ šesťkrát súdne trestaný Okresným súdom Trnava v rokoch 2020 až 2023. Pod číslom päť je evidovaný trestný rozkaz sp. zn. OT/148/2023 z 01.08.2023 a pod číslom šesť trestný rozkaz sp. zn. OT/163/2023 z 21.08.2023. Odsúdený bol päťkrát súdne trestaný za prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. d) Trestného zákona, v zostávajúcom prípade pre prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. a), písm. b) Trestného zákona. Nepodmienečné tresty odňatia slobody vykonal 12.07.2020 a 17.04.2022.

Z výrokovej časti trestného rozkazu Okresného súdu Trnava č. k. OT/148/2023-60 z 1. augusta 2023 vyplynulo, že odsúdený viedol ako vodič osobné motorové vozidlo bez vodičského oprávnenia napriek uloženému trestu zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu trestným rozkazom Okresného súdu Trnava sp. zn. OT/53/2020 zo 16. marca 2020 na dobu štyri roky a trestným rozkazom Okresného súdu Trnava sp. zn. OT/189/2021 z 10. augusta 2021 na dobu tri roky. Popri nepodmienečnom treste odňatia slobody vo výmere osem mesiacov so zaradením do ústavu so stredným stupňom stráženia bol odsúdenému uložený trest zákaz činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu v trvaní jeden rok. Súd nariadil výkonu trestu odňatia slobody 01.08.2023. Uznesením č. k. OT/148/2023 - 67 z 3. augusta 2023, právoplatným 16. augusta 2023, bola do výkonu trestu odňatia slobody započítaná doba zadržania od 30. júla do 1. augusta 2023.

Z výrokovej časti trestného rozkazu Okresného súdu Trnava č. k. OT/163/2023-53 z 21. augusta 2023 vyplynulo, že odsúdený viedol ako vodič osobné motorové vozidlo bez vodičského oprávnenia a neskôr vystúpil z osobného motorového vozidla a dal sa na útek, napriek uloženému trestu zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu trestným rozkazom Okresného súdu Trnava sp. zn. OT/53/2020 zo 16. marca 2020 v trvaní štyri roky, trestným rozkazom Okresného súdu Trnava sp. zn. 15T/31/2020 z 27. júla 2020 v trvaní tri roky a trestným rozkazom Okresného súdu Trnava sp. zn. OT/189/2021 z 10. augusta 2021 v trvaní tri roky. Súd nariadil výkonu trestu odňatia slobody vo výmere dvanásť mesiacov so zaradením do ústavu so stredným stupňom stráženia 21.08.2023 a zároveň vydal príkaz na dodanie odsúdeného do výkonu trestu. Uznesením č. k. OT/163/2023 - 59 z 28. augusta 2023, právoplatným 3. októbra 2023, bola do výkonu trestu odňatia slobody započítaná doba zadržania od 19. do 21. augusta 2023.

Prokurátor Okresnej prokuratúry Trnava mal s poukazom na vykonané dokazovanie za to, že u odsúdeného nie sú splnené podmienky na zmenu spôsobu výkonu trestu odňatia slobody z ústavu so stredným stupňom stráženia do ústavu s minimálnym stupňom stráženia. Z uvedeného dôvodu navrhol návrh odsúdeného zamietnuť.

Odsúdeného konečným návrhom bolo jednoslovné vyjadrenie „nie“.

Podľa § 411 ods. 1 Trestného poriadku o zmene spôsobu výkonu trestu odňatia slobody rozhoduje na verejnom zasadnutí súd, v ktorého obvode sa trest odňatia slobody vykonáva, na návrh prokurátora, riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody alebo odsúdeného, alebo aj bez takého návrhu. O návrhu rozhodne súd najneskôr do 60 dní od jeho doručenia.

Podľa § 411 ods. 2 Trestného poriadku pred rozhodnutím o zmene spôsobu výkonu trestu odňatia slobody sa musí odsúdený vylúčiť.

Podľa § 9 ods. 1 zákona o výkone trestu odňatia slobody o zmene spôsobu výkonu trestu rozhoduje súd podľa osobitného predpisu (§ 411 Trestného poriadku).

Podľa § 9 ods. 2 zákona o výkone trestu odňatia slobody ak odsúdený zaradený do ústavu s vyšším stupňom stráženia plní program zaobchádzania, môže mu súd zmeniť spôsob výkonu trestu preradením do ústavu s nižším stupňom stráženia; to neplatí pre odsúdeného na doživotný trest.

Podľa § 9 ods. 4 písm. a) zákona o výkone trestu odňatia slobody o zmene spôsobu výkonu trestu preradením do iného stupňa stráženia rozhoduje súd na návrh prokurátora, riaditeľa ústavu alebo odsúdeného alebo aj bez takéhoto návrhu. Odsúdený môže podať návrh o zmene spôsobu výkonu trestu preradením len do ústavu s nižším stupňom stráženia po vykonaní tretiny trestu, ak bol zaradený do ústavu so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 9 ods. 5 zákona o výkone trestu odňatia slobody odsúdený môže podať návrh podľa odseku 4 najskôr po uplynutí šiestich mesiacov od začiatku výkonu trestu; ak bol odsúdenému uložený trest kratší ako šesť mesiacov, po uplynutí troch mesiacov.

Podľa § 12 zákona o výkone trestu odňatia slobody vonkajšia diferenciacia je výkon trestu podľa stupňa stráženia a riadi sa zásadou, že čím vyšší je stupeň stráženia, tým väčší je rozsah obmedzení; rovnako diferencovane je upravený aj výkon práv a formy zaobchádzania.

Podľa § 15 ods. 3 zákona o výkone trestu odňatia slobody program zaobchádzania je súhrn aktivít zameraných na rozvoj osobnosti odsúdeného, jeho primerané správanie a hodnotovú orientáciu v súlade s právami a povinnosťami ustanovenými v tomto zákona a v iných všeobecne záväzných právnych predpisoch.

Podľa § 15 ods. 4 zákona o výkone trestu odňatia slobody program zaobchádzania ustanovuje cieľavedomé, komplexné a štruktúrované pôsobenie na odsúdeného podľa jeho osobnostných vlastností, odborných vedomostí a stupňa vzdelania v súlade s účelom výkonu trestu.

Zákon o výkone trestu odňatia slobody vyžaduje splnenie dvoch kumulatívnych podmienok. Prvou podmienkou je, že odsúdený vykonal pomernú časť z trestu odňatia slobody v závislosti od vonkajšej diferenciacie výkonu trestu odňatia slobody, teda zaradenia do niektorého zo stupňov stráženia ústavu na výkon trestu (formálna podmienka). Druhou podmienkou je, že odsúdený plní program zaobchádzania (materiálna podmienka).

Z vykonaného dokazovania na verejnom zasadnutí vyplynulo, že u odsúdeného neboli splnené všetky zákonné podmienky na rozhodnutie o zmene spôsobu výkonu trestu odňatia slobody preradením do ústavu s miernejším stupňom stráženia. Z tohto dôvodu bol návrh odsúdeného zamietnutý.

Formálna podmienka bola u odsúdeného preukázateľne splnená 8. marca 2024.

Materiálna podmienka u odsúdeného splnená nebola. Vzhľadom na doterajší priebeh výkonu trestu odňatia slobody odsúdeným a hodnotenie odsúdeného riaditeľom ústavu na výkon trestu odňatia slobody je zrejmé, že odsúdený plní ciele programu zaobchádzania iba čiastočne. Dôvodom pre záver o čiastočnom plnení programu zaobchádzania je tá skutočnosť, že odsúdený neprejavoval záujem o prácu a k trestnej činnosti zaujal len čiastočne kritický postoj. Je potrebné uviesť, že v deň verejného zasadnutia v stredu bol odsúdený opätovne pracovne zaradený od pondelka, čo by mohlo nasvedčovať, že sa u odsúdený prejavil záujem o prácu, avšak toto mohlo byť ovplyvnené tým, že odsúdenému bol známy obsah hodnotenia z 11. marca 2024. Samotný zástupca ústavu uviedol, že vzhľadom na krátkosť nie je možné bližšie hodnotiť toto pracovné zaradenie. Zhodou okolností jeho posledné pracovné zaradenie bolo na pracovisku zameranom na kovovýrobu, odkiaľ bol vyradený pre nedostatočné osobnostné predpoklady. Pokiaľ ide o postoj odsúdeného ako osoby špeciálneho recidivistu vo vzťahu k prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. d) Trestného zákona k ním páchanej trestnej činnosti, tento by mal byť podľa hodnotenia odsúdeného čiastočne kritický, keď na jednej strane odsúdený priznáva spáchanie skutkov a čiastočne identifikuje okolnosti, ktoré ho viedli k páchaniu trestnej činnosti, avšak na druhej strane svoju trestnú činnosť bagatelizuje. Keďže odsúdený na verejnom zasadnutí odoprel vypovedať, súd nemal možnosť zistiť priamo od odsúdeného aký zaujal postoj k spáchanej trestnej činnosti. Nemožno opomenúť ani tú skutočnosť, že odsúdený sa nepravidelne zapája do aktivít zameraných na všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného a v rámci programu zaobchádzania je odsúdený vedený okrem iného k zmysluplnému tráveniu voľného času, takže ani po týchto stránkach nie je výkon trestu odňatia slobody odsúdeným optimálny.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať sťažnosť v lehote troch pracovných dní od jeho oznámenia Okresnému súdu Trnava. Sťažnosť má odkladný účinok. O sťažnosti rozhodne Krajský súd v Trnave.

Oprávnená osoba sa môže sťažnosti výslovne vzdať.